

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

A. KEIMENA

quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent. Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.

.....

Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum? In hoc me longa vita et infelix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te viderem? Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur; nisi filium haberem, libera in libera patria mortua essem. at contra hos, si pergis, aut immatura mors aut longa servitus manet.

.....

nullus locus amicitiae eis est. Nescio enim quis possit diligere eum, quem metuat, aut eum, a quo se metui putet. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. Hoc est quod Tarquinius dixisse ferunt exulantem: «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram».

.....

Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat. Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur.

.....

Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis, aut communis salutis desertor propter suam utilitatem et salutem. Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat, quod decet cariorem nobis esse patriam quam nosmet ipsos.

.....

Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulavit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis. Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit: [...]

.....

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

2.α. Να αντιστοιχίσετε τους συγγραφείς της στήλης Α' με τα έργα τους της στήλης Β'.

1. Στάτιος	α. Η θεία διδασκαλία
2. Τίτος Λίβιος	β. Γεωργικά
3. Σενέκας ο Νεότερος	γ. Περί των επιφανών ανδρών
4. Σουητώνιος	δ. Ab urbe condita
5. Βεργίλιος	ε. Γάμοι του Ερμή με τη Φιλολογία
6. Αυγουστίνος	στ. Θηβαΐδα
7. Λακτάντιος	ζ. Πολιτεία του Θεού
8. Αμμιανός Μαρκελλίνος	η. Ηθικές επιστολές

Μονάδες 4

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
- Φανερωμένης 13, Χολαργός, ☎ 210 65 36 551

β. Ποιοι θεωρούνταν στους Αυγούστειους χρόνους η τριάδα των κορυφαίων Ρωμαίων ελεγκτικών και ποια είναι τα ιδιαίτερα γνωρίσματά τους;

Μονάδες 6
Συνολικά Μονάδες 10

3. Να γράψετε δίπλα σε κάθε λατινική λέξη της στήλης Α τον αριθμό της ελληνικής λέξης της στήλης Β με την οποία σχετίζεται ετυμολογικά.

i. infidos	1. επίκουρος
ii. conspicitur	2. μόνιμος
iii. fit	3. σύσκεψη
iv. manet	4. άφατος
v. aluit	5. νεύμα
vi. legere	6. πιθανός
vii. succurrit	7. φυτό
viii. adire	8. άλσος
ix. fateatur	9. λεζάντα
x. numine	10. ισθμός

Μονάδες 10

4. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- **infelix**: αφαιρετική ενικού
- **servitus**: δοτική ενικού
- **periculo**: αιτιατική πληθυντικού
- **utilitatem**: γενική πληθυντικού
- **re publica**: γενική ενικού
- **sermonibus**: κλητική πληθυντικού

Μονάδες 6

5. Να αναγνωρίσετε το είδος των παρακάτω αντωνυμιών και να τις μεταφέρετε στον τύπο που ζητείται:

	ΕΙΔΟΣ	ΖΗΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ
• hunc : αφαιρετική ενικού θηλυκού γένους		
• se : γενική πληθυντικού στο β' πρόσωπο (2 τύποι)		
• neutris : γενική ενικού στο θηλυκό γένος		
• quodam (τελευταία σειρά στο 4ο απόσπασμα): αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος		

Μονάδες 4

6. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- **multi**: γενική πληθυντικού θηλυκού γένους στον συγκριτικό βαθμό
- **longa**: τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος
- **inopes**: αφαιρετική ενικού αρσενικού γένους στον συγκριτικό βαθμό
- **magis**: τον θετικό βαθμό του επιρρήματος (2 τύποι)
- **carriorem** (5ο απόσπασμα) : τον αντίστοιχο τύπο στον υπερθετικό βαθμό

Μονάδες 5
Συνολικά Μονάδες 15

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
- Φανερωμένης 13, Χολαργός, ☎ 210 65 36 551

7. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- **dicerent**: δοτική ενικού του γερουνδίου
- **pervenerit**: τον αντίστοιχο τύπο στην ενεργητική περιφραστική συζυγία στο θηλυκό γένος
- **ingredienti** (2ο απόσπασμα): τον αντίστοιχο τύπο στον μέλλοντα
- **metui**: το γ' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής
- **conspicitur**: το β' ενικό οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής
- **vituperandus est**: το β' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα στην μέση φωνή
- **deprehendit**: το α' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού στην άλλη φωνή στο ουδέτερο γένος
- **mallet**: γ' ενικό και β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα
- **obiecit**: γ' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού στην άλλη φωνή

Μονάδες 10

8. **referre**: να κλιθεί στην προστακτική ενεστώτα και μέλλοντα της άλλης φωνής.

Μονάδες 5

Συνολικά Μονάδες 15

9. Να συμπύξτε τις υπογραμμισμένες δευτερεύουσες προτάσεις σε μετοχές και να δικαιολογήσετε την πτώση των μετοχών που σχηματίσατε.

α. Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur.

β. Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat.

Μονάδες 5

10. Quam ob rem: Να δηλώσετε την ίδια επιρρηματική σχέση απρόθετα.

Μονάδες 1

11. Non tibi **ingredienti**: Να αναλύσετε την μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με τον **ιστορικό / διηγηματικό cum** και να δικαιολογήσετε την εκφορά της πρότασης που σχηματίσατε.

Μονάδες 3

12. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur: Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο και να τον μετατρέψετε ώστε να δηλώνει το αντίθετο προς την πραγματικότητα για το παρελθόν.

Μονάδες 2

13. Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum?: Να μετατρέψετε τις ευθείες ερωτήσεις ώστε

α. να αναμένεται καταφατική απάντηση και β. να μην γνωρίζουμε την απάντηση.

Μονάδες 2

14. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit: Να μετατρέψετε την δευτερεύουσα χρονική πρόταση ώστε να δηλώνεται α. το προτερόχρονο με άλλο τρόπο και β. το σύγχρονο - παράλληλη διάρκεια.

Μονάδες 2

15. Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση την φράση που σας δίνεται στην παρένθεση:

α. «ego, pater, cana esse malo»: (Iulia respondisset...)

β. Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum? (Mater interrogavit filium...)

Μονάδες 4

16. Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit: Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Μονάδες 2

17. ut laudandus is sit (nobis):

α. Να αναγνωρίσετε το είδος και να δικαιολογήσετε την εκφορά της δευτερεύουσας πρότασης.

Μονάδες 3

β. Να μετατρέψετε την σύνταξη σε ενεργητική με τη χρήση του debeo + τελικό απαρέμφατο.

Μονάδες 2

Συνολικά Μονάδες 5

18. Στις παρακάτω προτάσεις να επισημάνετε τα υποκείμενα των απαρεμφάτων και να δικαιολογήσετε την πτώση τους:

α. Qui potuisti populari hanc terram?

β. a quo se metui putet

γ. quod Tarquinius dixisse ferunt exulantem

Μονάδες 4